

**ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ
У НАВЧАННІ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ**

УДК 37.091.2:378.147:656.07

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.315996>

Олександр Федюк, аспірант
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Ольга Трегуб, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри технологічної освіти
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

**ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ
У НАВЧАННІ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ**

У статті розглядаються методи формування культури транспортно-логістичного обслуговування у навчанні. Обговорюються теоретичні основи логістики та управління поставок, а також важливість практичних навичок і використання програмного забезпечення. Додається аналіз реальних кейсів успіху та викликів у галузі, а також обговорення етичних питань. Стаття закликає до розширення культури логістики серед майбутніх учителів технологій для готовності їх до викликів сучасного глобального бізнес-середовища.

Ключові слова: майбутні учителі технологій; транспортно-логістичне обслуговування; навчання студентів; практичне застосування; методи формування культури логістики.

Лім. 9.

Oleksandr Fediuk, Postgraduate Student
Mykhaylo Drahomanov Ukrainian State University
Olha Trehub, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of the Technological Education Department,
Mykhaylo Drahomanov Ukrainian State University

**CULTIVATING A CULTURE OF TRANSPORT AND LOGISTICS SERVICE IN THE
TRAINING OF TECHNOLOGY TEACHERS**

In the modern world, where globalization and rapid technological changes transform logistics and transportation services into areas of strategic importance, it is essential to prepare future technology teachers considering current challenges and practices. This article examines methods for cultivating a culture of transportation and logistics services in education. It discusses the theoretical foundations of logistics and supply chain management, as well as the importance of practical skills and software utilization. The analysis includes real success stories and challenges in the field, along with discussions on ethical issues. Special attention is given to project work and internships in logistics companies. The article calls for expanding the logistics culture among future technology teachers to prepare them for the challenges of the modern global business environment.

Introducing a culture of transportation and logistics services into the educational process for future technology teachers involves actively incorporating practical aspects, such as working with real success and challenging cases in the field. This provides students with a deep understanding of current trends and issues in logistics. Additionally, stimulating discussions on ethical issues in logistics is important as it promotes responsibility and ethical values among future professionals. A thorough examination of such aspects helps students understand the complex relationships between business and social aspects of logistics, which is crucial in today's world. Such an approach contributes to a comprehensive understanding of the field and prepares future technology teachers for highly qualified and ethical professional activities.

Keywords: future technology teachers; transportation and logistics services; student education; practical application; methods for cultivating logistics culture.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де швидкість та ефективність є ключовими факторами успіху, розвиток транспортно-логістичної галузі набуває все більшої важливості. Ця галузь відіграє критичну роль у забезпеченні безперервного руху товарів і послуг від виробника до споживача, відіграючи ключову роль у глобальному економічному взаємозв'язку [1].

Однак щоб забезпечити ефективну роботу транспортно-логістичних систем, потрібні не лише відповідні технічні ресурси, але й професійний

кадровий потенціал. У цьому контексті велике значення має підготовка майбутніх фахівців, здатних ефективно управляти логістичними процесами та координувати їх. Особливо важливою є роль навчання майбутніх учителів технологій у формуванні культури транспортно-логістичного обслуговування. Інноваційні підходи до навчання та практична підготовка стануть важливим кроком у напрямі забезпечення якості й ефективності логістичних процесів у майбутньому.

Аналіз наукової літератури останніх десятиліть свідчить про значний інтерес вітчизняних і

зарубіжних науковців до проблем формування культури транспортно-логістичного обслуговування у навчанні майбутніх учителів технологічного напрямку.

Дослідженнями проблеми формування готовності майбутніх фахівців із логістики до управлінської діяльності займалися О. Бойко, Б. Жебровський, О. Капітанець, А. Клімова, В. Свистун, Т. Сорочан, С. Рибніков, О. Романовський; С. Тарасова та ін., які розглядали педагогічні умови формування готовності фахівців окремих галузей.

Науковці І. Кривов'язюк, Ю. Кулик, А. Мошнянський, А. Печенюк, Т. Гуцол вивчають вплив інформаційних технологій на логістичні процеси, зокрема ефективність управління ресурсами, маршрутизацію та впровадження аналітичних систем. У їхніх роботах висвітлено шляхи подолання викликів, з якими стикаються підприємства, і адаптація сучасних технологій у навчанні.

Мета статті – дослідити й обґрунтувати значення формування культури транспортно-логістичного обслуговування у системі підготовки майбутніх учителів технологій.

Виклад основного матеріалу. Важливим кроком у формуванні культури транспортно-логістичного обслуговування є ознайомлення з основними теоретичними концепціями та принципами цієї галузі.

Логістика визначається як система управління, спрямована на забезпечення ефективного руху матеріальних, фінансових та інформаційних потоків від постачальників до кінцевих споживачів. Ця система охоплює широкий спектр діяльностей, включаючи планування, координацію, контроль і оптимізацію процесів. Вона передбачає ефективне управління різними етапами ланцюга постачання – від постачальників до кінцевих клієнтів. Це означає встановлення ефективних комунікаційних зв'язків, підтримку спільних стандартів та процесів між різними учасниками логістичної системи. Однією з ключових функцій логістичного управління є контроль за виконанням планів і процесів. Це включає в себе відстеження руху товарів, контроль якості та кількості поставок, а також аналіз ефективності логістичних процесів [2].

Логістика ставить перед собою завдання досягнення максимальної ефективності в управлінні логістичними процесами. Основним аспектом цього процесу є пошук оптимальних рішень щодо маршрутів доставки, вибір транспортних засобів, управління запасами й інші аспекти, спрямовані на зниження витрат та підвищення рівня обслуговування.

Сучасна логістика все більше використовує різноманітні інформаційні технології для автоматизації та оптимізації процесів. Це можуть бути системи управління складом (WMS), системи відстеження товарів (RFID), а також програмне забезпечення

для планування маршрутів та оптимізації запасів [3].

Логістика відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємств та ланцюга постачання загалом. Розуміння цих принципів є важливим компонентом формування культури транспортно-логістичного обслуговування у навчанні майбутніх учителів технологій. Надання студентам можливостей для отримання практичних навичок у плануванні й організації транспортно-логістичних процесів є важливим кроком у їхній професійній підготовці.

У навчанні студентів технологічного напрямку культури транспортно-логістичного обслуговування, обов'язковим є використання різних практичних вправ і симуляційних ігор, що дає їм змогу отримати досвід у плануванні й управлінні логістичними процесами без реальних ризиків для бізнесу. Це включає моделювання логістичних ситуацій та аналіз результатів. Включення практичних компонентів у проекти з теми логістики дозволяє студентам застосовувати свої знання на практиці. Наприклад, створення плану поставок для певного підприємства або розробка стратегії управління запасами [4].

Надання можливості студентам пройти стажування або практику на підприємствах, що спеціалізуються на транспортно-логістичних послугах, є одним з найефективніших способів отримання практичного досвіду. Під час такого стажування студенти можуть вивчити реальні процеси та взаємодіяти з фахівцями галузі.

Співпраця з підприємствами або організаціями для виконання реальних проектів у сфері логістики дає студентам змогу отримати практичний досвід та розвинути свої навички у реальних умовах. Організація екскурсій на логістичні підприємства та склади надає їм можливість їм ознайомитися з реальними умовами роботи та виконання конкретних логістичних завдань. Надання студентам можливостей для отримання практичних навичок у плануванні й організації транспортно-логістичних процесів не лише підвищує якість їхньої підготовки, але й допомагає забезпечити їхню готовність до викликів реального бізнесу в майбутньому.

Застосування програмного забезпечення та інших засобів є дуже важливим аспектом професійної підготовки майбутніх учителів технологій у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування. Студентам можна надавати можливість вивчати та використовувати різноманітні програмні засоби для управління логістичними процесами. Наприклад, вони можуть вивчити роботу із системами управління складом (WMS), програмами для планування маршрутів (TMS) та іншими спеціалізованими програмами. Вміння ефективно використовувати ці

засоби допоможе їм стати успішними фахівцями у цій галузі [5].

Використання симуляційних програм допомагає студентам отримати практичний досвід у виконанні реальних логістичних завдань віртуального середовища. Це може бути корисним для вивчення таких аспектів, як оптимізація маршрутів, розміщення складів та управління запасами. Знання інструментів аналізу даних, таких як Microsoft Excel, а також спеціалізовані програми для статистичного аналізу даних, буде корисним для студентів при аналізі логістичних величин та виконанні практичних завдань.

Навчання і робота із сучасними технологіями та іншими засобами автоматизації допомагає студентам розуміти, як використовувати нові технології для оптимізації логістичних процесів. Використання інтерактивних навчальних середовищ, онлайн курсів і вебінарів допоможе студентам ознайомитися з різноманітними програмними засобами та іншими інструментами у логістиці [6].

Вивчення реальних кейсів успіху та викликів у сфері транспортно-логістичного обслуговування є важливим елементом навчання майбутніх учителів технологій. Розглядаючи такі кейси, студенти отримують цінний досвід, засвоїти навички аналізу ситуацій та прийняття обґрунтованих рішень.

Представлення студентам реальних сценаріїв транспортно-логістичних викликів дає їм змогу аналізувати ситуації, з якими стикаються підприємства у реальних ситуаціях. Це включає такі аспекти, як розв'язання проблем з транспортуванням, оптимізація постачання та управління ризиками.

Вивчення кейсів успіху успішних логістичних підприємств дозволяє студентам зрозуміти стратегії та підходи, які привели до їхнього успіху. Це може бути корисним для набуття відповідних знань та навичок, які можна застосувати у власній практиці. Порівняння кількох кейсів допоможе студентам зрозуміти різні стратегії та підходи, які будуть застосовуватися у різних ситуаціях. Вони аналізують ці ситуації та допомагають студентам збагатити свої знання.

Використання рольових ігор та дебатів є ефективним способом допомогти студентам зануритися у реальні ситуації та розв'язувати проблеми, які можуть виникнути у транспортно-логістичному обслуговуванні. Це дозволяє їм розвивати комунікативні та аналітичні навички. Організація екскурсій до логістичних підприємств уможливує ознайомлення студентів із реальними умовами роботи та набуття практичного досвіду [7].

Вивчення кейсів успіху та викликів у сфері транспортно-логістичного обслуговування допоможе студентам поглибити свої знання та готовність до роботи у цій галузі, а також розвинути аналітичне й критичне мислення. Включення обговорення етичних питань у навчальний процес є

важливим аспектом підготовки майбутніх учителів технологій у транспортно-логістичному обслуговуванні.

Студентам доцільно обговорювати на заняттях з культури транспортно-логістичного обслуговування етичні стандарти та норми, які повинні керувати їхньою професійною поведінкою у цій сфері. Це включає відповідальність за якість та безпеку послуг, дотримання конфіденційності клієнтської інформації.

На заняттях студенти обговорюють етичні аспекти управління ланкою постачання, зокрема питання справедливої оплати праці, умов праці для працівників постачальників та впливу логістичних рішень на навколишнє середовище. Обговорення використання етики у сфері транспортно-логістичного обслуговування, включає питання приватності даних, безпеки мереж та впливу автоматизації на робочі місця. Розгляд етичних аспектів управління ризиками включає питання професійної відповідальності у вирішенні потенційних конфліктів інтересів, а також етичне обґрунтування рішень у ситуаціях невизначеності [8].

Пояснення етичних аспектів соціальної відповідальності підприємств у сфері транспортно-логістичного обслуговування включає вплив логістичних операцій на спільноту та середовище, а також використання ресурсів і мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище.

Обговорення етичних питань у навчальному процесі допомагає студентам розуміти складність сучасних етичних викликів у сфері транспортно-логістичного обслуговування та готує їх до етичних дилем і вибору оптимальних рішень. Ці аспекти сприяють розвитку критичного мислення студентів. Вони навчаються аналізувати різні сторони проблеми, враховувати етичні норми та робити обґрунтовані висновки.

Виклад та обговорення етичних питань може зробити навчальний процес більш цікавим для студентів, оскільки вони бачать безпосереднє застосування своїх знань у вирішенні реальних викликів.

Проектна робота є важливою складовою навчального процесу для майбутніх учителів технологій у сфері транспортно-логістичного обслуговування. Цей тип завдань уможливує застосування студентами своїх знань та навичок у практичних ситуаціях, розвиток у них творчого мислення і вміння співпрацювати у команді. Вони можуть створювати проекти логістичної стратегії для підприємства з реального сектору, досліджувати поточні процеси, виявляти можливість оптимізації та розробку плану вдосконалення логістичної системи. Можна запропонувати студентам обрати конкретну галузь, наприклад, харчову, туристичну або автомобільну промисловість, і дослідити особливості логістичних викликів у ній. Результатом проекту

може бути звіт із пропозиціями щодо вирішення цих викликів. Краще запропонувати студентам розробити вебсайт або мобільний додаток, який допоможе управляти логістичними процесами, наприклад, відстеженням вантажу, плануванням маршрутів або управлінням запасами.

Студенти можуть досліджувати вплив таких технологій, як штучний інтелект чи блокчейн на логістичну індустрію; аналізувати переваги та виклики впровадження цих технологій; розробити рекомендації для підприємств. Також можна запропонувати студентам дослідити вплив логістичних процесів на соціальні та екологічні аспекти, такі як безпека праці, відходи та енергоефективність. Мета цього завдання – розробити стратегії для поліпшення означених показників у логістичних системах [6].

Проектна робота дозволяє студентам застосовувати свої знання та розвивати навички у реальних ситуаціях, що готує їх до ефективної роботи у сфері транспортно-логістичного обслуговування.

Стажування та практика є невід’ємною частиною навчального процесу для студентів у сфері транспортно-логістичного обслуговування. Ці форми навчання дають їм змогу отримати практичний досвід у справжніх умовах роботи та застосувати свої знання на практиці. Стажування у логістичних компаніях є важливим етапом у підготовці майбутніх учителів технологій у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування, оскільки вони отримують реальний досвід у справжньому робочому середовищі. Такі стажування допомагають майбутнім фахівцям зрозуміти та застосувати теоретичні знання у практичних ситуаціях, розвиваючи в них ключові навички для майбутньої кар’єри в галузі логістики.

Студенти мають можливість використовувати свої знання у реальних ситуаціях, що допомагає їм краще зрозуміти процеси логістики та виробництва. Проходячи стажування, студенти мають можливість працювати поряд з досвідченими фахівцями, від яких вони можуть вивчити передові методи та стратегії управління логістичними процесами, взаємодіяти з різними людьми, що сприяє розвитку їхніх комунікативних навичок та здатності працювати у команді. Успішне стажування може привести до пропозиції роботи в компанії після закінчення навчання, оскільки роботодавці змогли оцінити навички та здібності студентів безпосередньо на виробництві [8].

Під час стажування студенти вступають у контакт зі співробітниками компанії, які можуть стати їхніми майбутніми колегами або професійними зв’язками, вони отримують можливість вивчити різні аспекти логістичної галузі, від складського управління до транспортування та управління запасами.

Практика на виробничих підприємствах є важливою складовою навчального процесу для студентів у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування і зокрема освітньої галузі “Технології”. Це дає їм можливість отримати реальний досвід у виробничому середовищі та застосувати знання у практичних ситуаціях. Під час проходження практики майбутні фахівці можуть зрозуміти, як концепції і принципи, вивчені у навчальних курсах, застосовуються в реальних виробничих умовах, отримати розуміння процесів виробництва, включаючи управління виробництвом, контроль якості, управління запасами та технічне обслуговування обладнання. Робота на виробничому підприємстві вимагає співпраці і комунікації з колегами, і практика сприяє розвитку навичок співпраці в команді, врегулюванню конфліктів та налагодженню ефективної взаємодії з іншими працівниками.

Практика надає студентам можливість отримати цінний практичний досвід, який може бути корисним для подальшої кар’єри в галузі транспортно-логістичного обслуговування. Успішне проходження практики може збільшити шанси студентів на працевлаштування в майбутньому. Виробничі підприємства можуть врахувати цей досвід при прийнятті рішення про найм нових працівників. Під час практики студенти мають можливість навчатися від досвідчених фахівців у галузі транспортно-логістичного обслуговування, що допомагає їм поглибити свої знання та навички. Практика виробничих підприємств спонукає студентів до відповідальності та самостійності в роботі. Вони повинні приймати власні рішення та виконувати свої обов’язки з певною відповідальністю [4].

Практика в логістичних відділах підприємств є важливим етапом навчання студентів у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування. Це надає їм можливість отримати практичний досвід у сфері культури логістики та побачити, як вона функціонує в реальному бізнес-середовищі. Багато підприємств використовують спеціалізоване програмне забезпечення для управління логістичними процесами, і, зрозуміло, здобувачі освіти отримують можливість ознайомитися з цими програмами та навчитися ними користуватися.

Успішне проходження практики допомагає студентам побудувати корисні професійні контакти, збільшують їхні шанси на працевлаштування у сфері логістики після закінчення навчання. Практика в логістичних відділах підприємств є важливим кроком у професійній підготовці майбутніх фахівців з логістики, який дозволяє їм отримати практичний досвід та розвинути необхідні навички для успішної роботи в цій галузі.

Студенти можуть також пройти практику у громадських організаціях або урядових установах, які займаються логістичними питаннями. Це дасть

їм можливість отримати розуміння логістичних викликів з погляду різних секторів економіки та організаційних структур.

Стажування у міжнародних компаніях є важливим етапом у навчальному процесі для студентів освітньої галузі “Технології” у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування, оскільки відкриває нові можливості для отримання цінного досвіду та розвитку міжнародних компетенцій. Саме у такий спосіб майбутні фахівці отримують знання про різні культури, робочі методи та підходи до логістики в різних країнах, що, безсумнівно, допомагає розширити їхні горизонти та розуміння світового бізнесу [4].

У міжнародних компаніях студенти мають можливість навчатися від досвідчених логістичних фахівців, які працюють у світовому ринку та володіють передовими практиками і стратегіями управління логістикою, а окрім того, – удосконалити мовні навички, мають можливість спілкуватися з колегами та клієнтами з різних країн.

Успішне стажування в міжнародній компанії буде важливим елементом в резюме студента, що відчиняє двері до міжнародних кар’єрних можливостей у майбутньому. Отримання досвіду роботи в міжнародній компанії збільшує конкурентоспроможність студента на ринку праці, оскільки це свідчить про його готовність працювати в міжнародному середовищі й адаптуватися до різних культурних контекстів [6].

Навчання студентів освітньої галузі “Технології” у сфері культури транспортно-логістичного обслуговування є ключовим етапом в підготовці кваліфікованих фахівців для цієї галузі. З огляду на різноманітні вимоги та виклики, пов’язані з логістикою, важливо забезпечити здобувачам освіти не лише теоретичні знання, але й практичний досвід, який допоможе їм успішно інтегруватися в професійне середовище.

У цьому контексті роль стажування має велике значення, адже завдяки цьому вони можуть отримати практичний досвід у логістичних компаніях, виробничих підприємствах, а також у логістичних відділах підприємств та міжнародних компаніях.

Загалом, стажування у різних типах компаній є важливим компонентом практичної підготовки студентів у галузі логістики. Це дозволяє їм отримати необхідні навички, досвід та розуміння для подальшого успішного впровадження у професійну діяльність.

Висновки. Запропоновані педагогічні підходи до розвитку логістичної культури майбутніх учителів уможливають поєднання традиційних методик з інноваційними технологіями, орієнтуючись на реальні потреби транспортно-логістичної сфери. Реалізація отриманих рекомендацій у навчальних програмах забезпечить підвищення професійної ком-

петентності вчителів, що сприятиме подальшій модернізації освіти у відповідному напрямі.

Очікувані результати – розробка рекомендацій для оновлення навчальних планів, які забезпечать ефективне поєднання теоретичних знань із практичними навичками, необхідними в транспортно-логістичній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данильченко С.В. Теоретичні та практико-орієнтовані аспекти випереджаючої освіти в системі підготовки педагогів. *Наукова скарбниця освіти Донеччини*. 2014. № 1. С. 82–86.
2. Коваль О.Г., Соловійова Ю.В. Логістика та логістичне управління. Київ : КНЕУ, 2015. 274 с.
3. Петрова Л.В., Кравченко С.В., Поліщук О.В. Логістичні системи. Київ : Видавництво Національного авіаційного університету, 2018. 391 с.
4. Сокур І.М., Сокур Л.М. Транспортна логістика : навчальний посібник. Київ : Вид-во Центр учбової літератури, 2023. 222 с.
5. Сумець О.М., Кононов І.О., Огієнко О.С., Телепнева О.С., Янковська В.А. Виробнича логістика : навч. посібник. Харків : ТОВ “Пром-Арт”, 2021. 120 с.
6. Ткаченко М.І., Євась Т.В., Жукова О.А. Актуальні підходи до управління персоналом підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. Вип. 4. С. 121–124.
7. By Donald Bowersox, Donald J., David J. Closs, and M. Bixby Cooper. *Supply Chain Logistics Management*. McGraw-Hill Education, 2019. 180 p.
8. Mangan John, Chandra Lalwani and Tim Butcher. *Global Logistics and Supply Chain Management*. John Wiley & Sons, 2016. 392 p.
9. Rushton Alan, Phil Croucher, and Peter Baker. *The Handbook of Logistics and Distribution Management*. Kogan Page Publishers, 2017. 720 p.

REFERENCES

1. Danylchenko, S.V. (2014). Teoretychni ta praktyko-zorієntovani aspekty vyperedzhaiuchoi osvity v systemi pidhotovky pedahohiv [Theoretical and Practice-Oriented Aspects of Advanced Education in the System of Teacher Training]. *Scientific Treasury of Donetsk Region Education*. No. 1. pp. 82–86. [in Ukrainian].
2. Koval, O.H. & Soloviova, Y.V. (2015). Lohistyka ta lohistychnе upravlinnia [Logistics and Logistics Management]. Kyiv, 274 p. [in Ukrainian].
3. Petrova, L.V., Kravchenko, S.V. & Polishchuk, O.V. (2018). Lohistychni systemy [Logistics Systems]. Kyiv, 391 p. [in Ukrainian].
4. Sokur, I.M. & Sokur, L.M. (2023). Transportna lohistyka: navchalnyi posibnyk [Transport Logistics: a Textbook]. Kyiv, 222 p. [in Ukrainian].
5. Sumets, O.M., Kononov, I.O., Ogiyenko, O.S., Telepnieva, O.S. & Yankovska, V.A. (2021). Vyrobnycha lohistyka : navch. posibnyk [Production Logistics: a textbook]. Kharkiv, 120 p. [in Ukrainian].
6. Tkachenko, M.I., Yevas, T.V. & Zhukova, O.A. (2018). Aktualni pidkhody do upravlinnia personalom pidpriemstva [Current Approaches to Enterprise Personnel Management]. *Economic Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy*. Issue 4. pp. 121–124. [in Ukrainian].

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

7. Bowersox, Donald J., David J. Closs, and M. Bixby Cooper. *Supply Chain Logistics Management*. McGraw-Hill Education, 2019. 180 p. [in English].

8. Mangan, John, Chandra Lalwani, and Tim Butcher. *Global Logistics and Supply Chain Management*. John Wiley & Sons, 2016. 392 p. [in English].

9. Rushton, Alan, Phil Croucher, and Peter Baker. *The Handbook of Logistics and Distribution Management*. Kogan Page Publishers, 2017. 720 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції 23.11.2024

УДК 378.016:81

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.320561>

Лариса Купчик, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Національного університету водного господарства та природокористування
Альона Літвінчук, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Національного університету водного господарства та природокористування
Ірина Микитин, старший викладач
кафедри іноземних мов
Національного університету водного господарства та природокористування

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розкрито необхідність розвитку креативного мислення у студентів немовних спеціальностей закладів вищої освіти. Сфокусовано увагу на наявності таких важливих елементів креативного процесу, як середовище, поведінка викладача і студента, дизайн заняття і оцінювання. Окреслено методичні особливості дизайну креативного заняття і наведено приклади креативних завдань, які сприяють підвищенню мотиваційного компонента у студентів до вивчення іноземної мови. Водночас виокремлено можливі труднощі формування креативного іншомовного середовища в інституційному контексті.

Ключові слова: вища освіта; іноземна мова і культура; лінгводидактика; креативна компетентність; креативне мислення.

Табл. 3. Літ. 18.

Larysa Kupchyk, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of the Foreign Languages Department,
National University of Water and Environmental Engineering
Alona Litvinchuk, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of the Foreign Languages Department,
National University of Water and Environmental Engineering
Iryna Mykytyn, Senior Lecturer of the
Foreign Languages Department,
National University of Water and Environmental Engineering

DEVELOPING CREATIVITY IN NON-LINGUISTIC UNIVERSITY STUDENTS THROUGH FOREIGN LANGUAGES

The article addresses the need to develop creative thinking in students enrolled in non-language degree programmes at higher education institutions, particularly in light of the current challenges set by societies, businesses, and governments to meet emerging needs. It analyses the concept of creativity offering multiple perspectives from domestic and foreign researchers. The authors align with European scholars in emphasizing the importance of creating a supportive university atmosphere that encourages the development of creativity among non-linguistic students. The study underscores the necessity of incorporating the five key elements of the creative process: the environment, the teacher's and student's behaviour, class design, and assessment. It outlines the methodological features of designing a creative foreign language classroom by applying project methods and task-based methodology. Furthermore, the authors provide a series of English-language creative task examples across four key language areas – listening, reading, writing, and speaking – that enhance students' motivation to learn a foreign language. Additionally, the article explores the potential for interdisciplinary projects, where students from various major fields of study collaborate as part of a team using a foreign language as a means of communication, being facilitated by differentiated instruction in some higher education institutions. The authors also emphasize that a teacher's creativity and appropriate skills are vital for fostering creativity in the classroom, a process that requires ongoing professional development and institutional support. Finally, the article identifies potential challenges in establishing a creative foreign language environment, including student and teacher unpreparedness and institutional constraints.

Keywords: higher education; foreign language and culture; language didactics; creative competency; creative thinking.